श्री सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ माननीय न्यायाधीश श्री गोविन्दकुमार उपाध्याय

<u>आदेश</u>

090-MS-0009

मुद्दाः अवहेलना।

जिल्ला चितवन, भरतपुर नगरपालिका वडा नं.१२ घर भई हाल मोरङ जिल्ला, विराटनगर उपमहानगरपालिका वडा नं.१ मा रहेको पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयका रजिष्ट्रार निरोज पाण्डे------१ निवेदक

विरुद्ध

नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ को धारा ११६(१)(२) तथा सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८ को दफा ७(१)(२) अन्तर्गत दर्ता भई पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यसप्रकार छ:-

म निवेदक पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय ऐन, २०५० को दफा २६(१) बमोजिम पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयको रजिष्टार पदमा मिति २०६९।८।२८ मा नियुक्ति भई कानूनले दिएको अधिकार तथा कर्तव्यबमोजिम कार्य गरिरहेकै अवस्थामा कार्यकारी परिषद्को च.नं.१००/०६९-०७० मिति २०७०।१।८ प्राप्त पत्रानुसार मिति २०७०।१।७ गतेको बैठकको नि.नं.२२८९ अनुसार भनी तपाईको विषयमा सम्माननिय कुलपतिसमक्ष निरोज पाण्डे विरुद्ध डा.शम्भुप्रसाद कोइरालासमेत/०७०-мѕ-०००७ / अवहेलना / पृष्ठ १

निर्णयार्थ पठाएको हुँदा सम्माननिय कुलपति समक्ष निर्णयार्थ पठाएको हुँदा सम्माननिय कुलपतिज्यूबाट निर्णय एवं निर्देशन प्राप्त नहुन्जेलसम्मको लागि रजिष्टार को हैसियतबाट तपाईले गर्ने सम्पूर्ण कार्य हाललाई स्थगित राख्ने निर्णय गरिएको भन्ने पत्र दिएको हुँदा सोउपर मैले सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा ०६९-wo-११३७ को उत्प्रेषणसमेतको रिट निवेदन दायर गरी सर्वोच्च अदालतबाट मिति २०७०।१।१७ गते विपक्षीको सो कार्यलाई रोक्न अन्तरिम आदेश जारी भई विपक्षी उकुलपतिज्यूले मिति २०७०।१।२० मा म्यादसमेत बुझि लिखितजवाफ र अन्तरिम आदेशको बदरको माग गरी निवेदन दर्ता गरी सक्नु भएको छ। त्यसरी अदालतबाट अन्तरिम आदेश जारी भई म्याद बुझी सकेपछि पिनि मेरो अनुपस्थितिमा कार्यकारी परिषद्को बैठक बसी विभिन्न निर्णयहरु गरी उक्त अन्तरिम आदेश अवज्ञा गर्नु भएको हुँदा सोउपर अवहेलनाको निवेदन दर्ता गरेकोमा सम्मानित अदालतबाट ३ दिनभित्र लिखितजवाफ माग गरेको विपक्षीमध्येका उपकुलपति डा. महेश्वरमान श्रेष्ठले मिति २०७०।२।२१ मा लिखितजवाफ पेश गर्दा निवेदक निरोज पाण्डे विश्वविद्यालयमा हाजिर नभएका र हाजिर हुन गएका हुन्थे भने कामकाज गर्ने निदने प्रश्नै थिएन भनी उल्लेख गर्नु भएको छ। विश्वविद्यालय नियमावली, २०५३ को खण्ड क परिच्छेद-५ नियम २५(क)(ख)(ग) एवं नियम २७ ले सम्पूर्ण कार्य गर्न सक्ने अधिकार कार्यकारी परिषद्लाई भएको र ऐ नियमावलीको नियम ४(१)(२)(३) बाट समेत नियमावलीबमोजिम कामकाज वा कारबाही गर्दा गराउँदा कुनै बाधा अड्चन पर्न गए सो बाधा अड्चन हटाउने फुकाउने अधिकारसमेत कार्यकारी परिषद्लाई भएको हुँदा सोबमोजिम गरेको भनी उल्लेख गर्नु भएकोसमेत छ।

म निवेदक अदालतको आदेशपश्चात् रजिष्टारको पदमा कामकाज गर्न पाउँ भनी विभिन्न मिति २०७०।३।७, २०७०।३।९९, २०७०।३।२४, २०७०।३।३० मा हाजिर हुन पाउँ भन्ने निवेदन दिएकोमा हाजिर गराइएन। यहि बीचमा विपक्षी उपकुलपतिज्यूले आफूलाई क्षेत्राधिकार नभएकोमा सम्मानित अदालतको अन्तरिम आदेश उल्लघंन हुने गरी मिति २०७०।३।२३ गते विपक्षीमध्येको डा.शम्भुप्रसाद कोइरालालाई निमित्त रजिष्टार कामकाज गर्ने जिम्मेवारी तोक्नु भई मिति २०७०।३।२५ को कार्यकारी परिषद्को बैठकबाट निमित्त रजिष्टारको हस्ताक्षरबाट विश्वविद्यालयको नाममा रहेका नेविल बैंक लगायतका विभिन्न बैंकका खाता संचालन गर्ने जिम्मेवारी दिनु भएको र विपक्षी डा. शम्भुप्रसाद कोइरालाले पनि अदालतबाट अन्तरिम आदेश भएको थाहा जानकारी पाई सोलाई स्वीकार गरी निमित्त रजिष्टार भई लिखितरुपमा अदालतको अवहेलना गर्नु भएको

हुँदा सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८ को दफा ७(१) बमोजिम हदैसम्म अवहेलनमा सजाय गरी पाउँ भन्नेसमेत बेहोराको उजूरी निवेदन।

यसमा के कसो भएको हो? निवेदकको निवेदन मागबमोजिम अदालतको अवेहलनामा किन सजाय हुनु नपर्ने हो? सजाय हुनु नपर्ने भए यो आदेशप्राप्त भएका मितिले बाटाको म्यादबाहेक ३ (तीन) दिनभित्र लिखितजवाफ सिहत आफै उपस्थित हुनु भनी यो आदेश र निवेदनको एकप्रति नक्कल साथै राखी सूचना पठाई नियमानुसार गरी पेश गर्नू भन्नेसमेत यस अदालत एक न्यायाधीशको इजलासबाट भएको मिति २०७०।४।३२ को आदेश।

विपक्षी निरोज पाण्डे मिति २०७०।१२।३१ को निजको अवासमा भएको घटनापछि विश्वविद्यालयमा हाजिर हुन आएका छैनन्। तापिन सम्मानित अदालतबाट भए अन्तरिम आदेश सम्मान गर्दें यथास्थितमा राखिएको छ। विश्वविद्यालयको ऐन नियमले तोकी दिएको काम, कर्तव्य र अधिकारको पालना गर्ने नआई रिजष्टार पद गैर हाजिरी रहेको अवस्थामा विश्वविद्यालयको धेरै कामकाज ठप्पको स्थितिलाई निकास दिन सिकन्छ कि भन्ने पिवत्र उद्देश्यले नियमावलीको पिरच्छेद ३ नियम ६(क)(ख) को मनसायअनुरुप पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय नियमावली, २०५३ को खण्ड (ख) पिरच्छेद ३ नियम ७ उपनियम ४ मा उल्लेखित रिजष्टारको काम, कर्तव्य र अधिकार प्रयोग गर्न पाउने गरी निमित्त रिजष्टारमा दिन शम्भुप्रसाद कोइरालालाई तोकिएदिएकोमा सम्मानित अदालतबाट भएको अन्तरिम आदेशको सम्मान गर्दें यथास्थितिमा राखिएको छ। अदालत र न्याय व्यवस्था प्रति हाम्रो पूर्ण आस्था सम्मान छ। अदालतको आदेशको उल्लघंन र अवहेलना गरेको छैन भन्नेसमेत बेहोराको विपक्षी पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयका उपकुलपित महेश्वरमान श्रेष्ठ र ऐ. विश्वविद्यालयका डिन शम्भुप्रसाद कोइरालाको लिखित जवाफ।

नियमबमोजिम पेशी सूचीमा चढी निर्णयार्ण पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा निवेदक तर्फबाट उपस्थित विद्वान् अधिवक्ता श्री ...... ले अदालतबाट भएको अन्तरिम आदेश पश्चात मेरो पक्ष विश्वविलायमा पटक पटक हाजिर हुन जाँदा पनि हाजिर नगराई शम्भुप्रसाद कोइरालालाई निमित्त रिजष्टारमा नियुक्ति गरी विश्वविद्यालयको नामका खातासमेत संचालन गरेको कार्यले सम्मानित सर्वोच्च अदालतको अन्तरिम आदेशको अवज्ञा भएको हुँदा विपक्षीहरुलाई अवहेलनामा कारबाही गरी पाउँ भन्नेसमेत गर्नु भएको बहस र विपक्षी पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय कार्यकारी परिषद्समेतको तर्पबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता श्री ...... ले मिति २०७२।१२।३१ म निवेदक रिजष्टारको

आवासम भएको घटनाको परिणामस्वरुप निज निवेदक विश्वविद्यालयमा हाजिर नभई विश्वविद्यालयको काम नै ठप्प भएकोले विश्वविद्यालय संचालनको लागि शम्भुप्रसाद कोइरालालाई निमित्त रिजष्टार तोकी रिजष्टारले प्रयोग गर्न अधिकार प्रयोग गर्न दिएको हो। सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट अन्तरिम आदेश भएपछि उक्त निर्णयहरु कार्यान्वयन लागि यथास्थितमा रिखिएको हुँदा निवेदन दावी खारेज गरी पाउँ भन्नेसमेत बहस प्रस्तुत गर्नुभयो।

विद्वान अधिवक्ताहरुले गर्नु भएको बहस जिकिरसमेत सुनी मिसिल अध्ययन गरी हेर्दा निवेदन दावीबमोजिम अवहेलना गरेको छ छैन विपक्षीहरुलाई सजाय हुनु पर्ने हो होइन सही विषयमा निर्णय दिनु पर्ने देखियो।

सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट अन्तरिम आदेश जारी भई निवेदक पटक पटक हाजिर हुन जाँदा पनि हाजिर नगराई डा.शम्भुप्रसाद कोइरालालाई निमित्त रिजेष्टार तोकी विश्वविद्यालयको नाममा विभिन्न बैंकका खाताहरुसमेत निमत्त रिजेष्टारको हस्ताक्षरबाट संचालन गर्ने निर्णय गरी अदालतको आदेशको अवज्ञा गरी अवहेलना गरेकोले अवेहलनामा हदैसम्म सजाय गरी पाउँ भन्नेसमेत मुख्य निवेदन दावी रहेको प्रस्तुत मुद्दामा निवेदन निरोज पाण्डे निजको आवासमा मिति २०६९।१२।३१ मा घटेको घटना पछि विश्वविद्यालयमा हाजिर नभएका र विश्वविद्यालयको काम कारबाही ठप्प भएको हुँदा डा. शम्भुप्रसाद कोइरालालाई निमित्त रिजेष्टार तोकिएको हो। सम्मानित अदालतको आदेशपश्चात उक्त निर्णय कार्यान्वयनका लागि यथास्थितमा रिखेएको छ। अदालत र न्याय व्यवस्थाप्रति पूर्ण सम्मान हुँदा निवेदन दावी खारेज गरी पाउँ भन्ने विपक्षीको लिखितजवाफ रहेको देखिन्छ।

यसबाट निवेदक निरोज पाण्डे मिति २०६९। १२। ३१ मा निजको आवासमा भएको घटना प्रति जनआक्रोस बढेकोले निवेदक विश्वविद्यालयमा हाजिर नभई अनुपस्थित रहेका हुँदा विश्वविद्यालयको काम ठप्प भएकोले सोही विश्वविद्यालयको डिन डा.शम्भुप्रसाद कोइरालालाई निमित्त रिजष्टार तोकी जिम्म्वारी दिइएकोमा सर्वोच्च अदालतको आदेशप्राप्त भएपछि निमित्त रिजष्टार तोकिएको निर्णय तथा पत्रहरु कार्यान्वयन नगरी यथास्थितिमा रिखिएको र अदालत न्याय व्यवस्थाप्रति पूर्ण सम्मान रहेको तथा निवेदक निरोज पाण्डे विश्वविद्यालयमा हाजिर भई कार्य गरेमा अर्थात नहुने भनी विपक्षीको लिखित जवाफमा उल्लेख गरेको देखिँदा निवेदन दावीबमोजिम यस अदालतबाट जारी भएको आदेशको अवज्ञा गरेको नदेखिँदा निवेदन दावी पुग्न नसक्ने ठहर्छ। प्रस्तुत मुद्दाको दायरी लगत कट्टा गरी फैसला अपलोड गरी मिसिल नियमानुसार गरी बुझाई दिनू।

उक्त रायमा म सहमत छु।

प्रधान न्यायाधीश

इजलास अधिकृत:

कम्प्युटर: अमिररत्न महर्जन

इति सम्वत् २०७२ साल चैत्र २३ गते रोज शुभम् -----